

नागरी हक्क संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी व दोषसिध्दीचे प्रमाण वाढविण्यासाठी
करण्यात आलेली उपाययोजना

अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रसिध्दी व प्रभावी अंमलबजावणीकरीता ना.ह.सं. विभागाचे अधिकारी यांच्याकडून पोलीस ठाणे स्तरावर कार्यशाळा घेण्यात येतात.

अ.क्र	वर्ष	कार्यशाळा
१	सन 2020	190
२	सन 2021	426
३	सन 2022	1403
४	सन 2023	1493
५	सन 2024	1221
६	सन 2025 (मार्च)	322

घटनास्थळी शांतात राखण्यासाठी व अत्याचाराच्या घटनांची पुनरावृत्ती होऊ नये यासाठी समाजातील विविध घटकांच्या जातीय सलोखा बैठका घेण्यात येतात. गेल्या ५ वर्षात खालील प्रमाणे जातीय सलोखा बैठका घेण्यात आलेल्या आहेत.

अ.क्र	वर्ष	जातीय सलोखा बैठक
१	सन 2020	343
२	सन 2021	362
३	सन 2022	808
४	सन 2023	880
५	सन 2024	805
६	सन 2025 (मार्च)	249

गुन्हे आढावा :-

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्क संरक्षण कायदा, १९५५ अन्वये १ जानेवारी, २०२० ते ३१ मार्च, २०२५ पर्यंत राज्यात दाखल झालेल्या गुन्ह्यांची परिक्षेत्रनिहाय माहिती.

(अनुसूचित जाती + अनुसूचित जमाती + ना.ह.सं. कायदा)

अ.क्र.	परिक्षेत्र	2020	2021	2022	2023	2024	2024 (Upto MAR)	2025 (Upto MAR)	Difference (2024- 2025)
1	मुंबई	42	50	60	57	69	19	22	3
2	कोकण	192	237	287	333	330	94	117	23
3	नाशिक	453	393	482	518	578	173	144	-29
4	कोल्हापूर	799	820	913	954	989	266	260	-6
5	छ.संभाजी नगर	471	449	472	576	607	164	170	6
6	नांदेड	468	423	425	469	507	128	141	13
7	अमरावती	484	474	532	533	466	103	116	13
8	नागपूर	337	287	336	354	394	99	93	-6
9	रेल्वे	4	2	3	8	3	1	0	-1
	एकूण	3250	3135	3510	3802	3943	1047	1063	16

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्क संरक्षण कायदा, १९५५ अंतर्गत ३१ मार्च, २०२५अखेर परिक्षेत्रनिहाय पोलीस तपासावर व न्यायालयात प्रलंबित गुन्ह्यांची माहिती

अ. क्र.	परिक्षेत्र	३१ मार्च, २०२५ अखेर ६० दिवसांपेक्षा जास्त काळ पोलीस तपासावर प्रलंबित गुन्हे				३१ मार्च, २०२५अखेर न्यायालयात प्रलंबित गुन्हे			
		अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा
१	मुंबई	59	7	66	0	237	26	263	9
२	कोकण	74	22	96	0	1126	728	1854	20
३	नाशिक	57	22	79	0	1753	872	2625	15
४	कोल्हापूर	87	8	95	0	4683	417	5100	37
५	छ.संभाजी नगर	40	6	46	0	1939	362	2301	0
६	नांदेड	63	18	81	0	2309	332	2641	14
७	अमरावती	95	13	108	0	2347	884	3231	2
८	नागपूर	18	7	25	0	1372	659	2031	3
९	रेल्वे	1	0	1	0	22	1	23	0
	एकूण	494	103	597	0	15788	4281	20069	100
एकूण (SC+ST+PCR)				597		20169			

MARCH 2025 MONTHLY REPORT

Sr.No.	Tital		SC	ST	PCR	Total
1	Charge sheets filed in the Courts		253	72	0	325
2	Cases pending with duration of pendency (Police)	More than 60 days	494	103	0	597
	Cases pending with duration of pendency (Court)		15788	4281	100	20069
3	Cases acquitted and reasons		83	20	0	103
			• Insufficient Evidence • Panch withenss hostile • Complainat hostile • Inconsistency/contradication in the deposition/evidenes of the complainant and witnesses • Charge not proved • Non production of caste certificate of the complainant/ accused • Others			
4	In Case of non-compliance of duties under the scheduled caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act1989 and action initiated under section 4 of the act		0	0	0	0
5	Convictions ordered in MAR <u>2025</u> by Courts in POA and PCR Act		4	0	0	4
6	Appeals Filed in MAR <u>2025</u> by Courts in POA and PCR Act		0	0	0	0
7	Number of Counter Cases registered against SC-ST victims after registration of FIR under POA Act 1989 and PCR Act 1955 and steps taken by the state government to prevent counter cases.		42	10	0	52
8	Infomation on Exclusive Special courts setup under POA Act 89/ Rules 95 and districts whereses courts are functioning. If not the reasons thereof.		Exclusive Special Courts were proposed in six places but only five Exclusive Special Courts are working at Mumbai, Thane, Pune, Aurangabad & Nagpur. (Nashik Exclusive Court is sanctioned but yet to start). Rest of Maharashtra districts Session Courts Acting as special court in POA cases.			

Police Pendency Situation (MARCH 2025)

Sr. No.	Range	Above 5 Years	Above 4 Years	Above 3 Years	Above 2 Years	Above 1 Years	Above 6 Months	Above 3 Months	Above 2 Months	Total
1	Mumbai	22	0	2	5	6	9	13	9	66
2	Konkan	19	5	6	6	12	17	19	12	96
3	Nashik	2	0	2	4	12	18	16	25	79
4	Kolhapur	16	2	2	10	12	15	20	18	95
5	Ch. Sabhaji Nagar	0	0	0	3	0	10	13	20	46
6	Nanded	1	1	1	2	5	39	14	18	81
7	Amaravati	10	8	7	10	20	15	21	17	108
8	Nagpur	2	2	2	4	1	9	2	3	25
9	Railway	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	Total	72	18	22	45	68	132	118	122	597